

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 58 - 95, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/146/2000

DEKLAROWANE POPARCIE DLA KANDYDATÓW NA PREZYDENTA TYDZIEŃ PRZED WYBORAMI

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, PAŹDZIERNIK 2000

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Już tylko kilka dni pozostało do wyborczej niedzieli. Gdyby wybory odbywały się już teraz¹, to udział w nich wzięłoby - według własnych deklaracji - 75% dorosłych mieszkańców Polski, czyli dokładnie tyle, co na początku września.

Podobnie jak w poprzednich miesiącach Aleksander Kwaśniewski utrzymuje zdecydowaną przewagę nad pozostałymi konkurentami. Po programach telewizyjnej kampanii wyborczej, prezentujących obecnego prezydenta w negatywnym świetle, przewaga nad konkurentami nieco zmalała, jednak nadal pozostaje ona bardzo znaczna. Na przełomie września i października chęć głosowania na Aleksandra Kwaśniewskiego zadeklarowało 55% potencjalnych uczestników wyborów, o 5 punktów procentowych mniej niż przed miesiącem. Zajmujący drugą pozycję w naszym rankingu Andrzej Olechowski uzyskał 13% głosów potencjalnych wyborców, o 1 punkt procentowy więcej niż miesiąc temu. Poparcie dla tego kandydata jest obecnie najwyższe od początku roku. Trzecie miejsce zajmuje Marian Krzaklewski z takim samym wynikiem jak na początku września - na kandydata AWS chce głosować 7% osób deklarujących udział w wyborach. Chęć poparcia Jarosława Kalinowskiego deklaruje 6% potencjalnych uczestników głosowania, także o 1 punkt więcej niż miesiąc temu. Również w przypadku tego kandydata sondażowy wynik jest najlepszy w tym roku. Na Andrzeja Leppera, chce głosować 3% potencjalnych wyborców. Janusz Korwin-Mikke, Lech Wałęsa, Jan Olszewski i Jan Łopuszański uzyskali po 1% głosów potencjalnych uczestników wyborów, a pozostali kandydaci jeszcze mniej.

¹ Badanie „Omnibus”, 28 września - 1 października 2000 roku, reprezentatywna próba losowo-adresowa dorosłych mieszkańców Polski (N=1039).

Poza spadkiem poparcia dla obecnego prezydenta najwyraźniejszym skutkiem kampanii prezydenckiej w mediach jest wzrost odsetka osób deklarujących udział w głosowaniu, ale nieumiejących powiedzieć, na kogo oddadzą swój głos. Obecnie 12% potencjalnych wyborców (o 4 punkty procentowe więcej niż przed miesiącem) nie wie, kogo poprze w tych wyborach.

Tabela 1

Na kogo z tej listy najchętniej oddał(a)by Pan(i) głos w wyborach prezydenckich?	Wskazania osób deklarujących udział w wyborach prezydenckich								
	2000								
	I (N=805)	IV (N=838)	V (N=816)	VI (N=855)	VII (N=836)	VIII (N=749)	IX (N=812)	IX/X (N=778)	
	w procentach								
Aleksander Kwaśniewski	55	61	62	65	62	62	60	55	±3,5
Andrzej Olechowski	8	12	11	11	11	10	12	13	±2,4
Marian Krzaklewski	6	4	4	5	7	6	7	7	±1,8
Jarosław Kalinowski	2	-	4	2	3	4	5	6	±1,7
Andrzej Lepper	3	2	3	3	3	2	2	3	±1,2
Janusz Korwin-Mikke	2	poniżej 0,5	2	1	1	1	2	1	
Lech Wałęsa	4	4	3	3	3	4	1	1	
Jan Olszewski	3	3	1	2	3	1	1	1	
Jan Łopuszański	-	-	poniżej 0,5	poniżej 0,5	1	1	1	1	
Tadeusz Wilecki	poniżej 0,5	poniżej 0,5	poniżej 0,5	poniżej 0,5	poniżej 0,5	0	poniżej 0,5	poniżej 0,5	
Dariusz Grabowski	-	-	-	-	-	0	poniżej 0,5	poniżej 0,5	
Piotr Ikonowicz	-	-	-	-	-	poniżej 0,5	poniżej 0,5	poniżej 0,5	
Bogdan Pawłowski	-	0	poniżej 0,5	-	-	-	0	0	
Trudno powiedzieć	8	8	6	7	6	8	8	12	

Uwaga: Porównanie w czasie ma charakter orientacyjny, gdyż w poszczególnych badaniach listy potencjalnych kandydatów nieco się różniły.

Najważniejszym wydarzeniem politycznym ostatniego miesiąca było upublicznienie w toku kampanii wyborczej materiałów filmowych sprzed trzech lat, w których minister Marek Siwiec i prezydent Aleksander Kwaśniewski żartują z zachowania papieża i jego zwyczaju całowania ziemi, na którą przybywa. Tylko co piąty Polak nic o tych materiałach nie słyszał, większość zaś widziała je w telewizji.

		CBOS
Czy widział(a) Pan(i) lub słyszał(a) o prezentowanym w telewizyjnej kampanii wyborczej filmie, na którym prezydencki minister Marek Siwiec i prezydent Aleksander Kwaśniewski naśladują zachowanie papieża i jego zwyczaj całowania ziemi, na którą przybywa?		
Tak, widziałe(a)m to w telewizji		58%
Tak coś o tym słyszałem(a)m lub czytałem(a)m		23%
Nie, nie widziałe(a)m tego ani nie słyszałem(a)m		20%

Jednak, co można wywnioskować na podstawie zmian w skali poparcia, materiały te nie przyniosły powszechnego wzrostu dezaprobaty obecnego prezydenta. Tylko 4% ogółu potencjalnych wyborców stwierdziło, że zamierzali oddać głos na Aleksandra Kwaśniewskiego, ale po obejrzeniu zachowania prezydenta i jego otoczenia na lotnisku w Kaliszu zmienili swoją decyzję wyborczą i nie będą na niego głosować. Natomiast ponad cztery piąte wyborców uznało, że materiały te nie zmienią ich decyzji.

Odpowiedzi osób, które oglądały ten film lub słyszały o nim, a jednocześnie wybierają się na wybory

		CBOS
Czy przedstawione w tym filmie zachowania prezydenta Kwaśniewskiego i jego ministra wpłyną na zmianę Pana(i) decyzji wyborczej w wyborach 8 października?		N=655
Tak, nie będę głosował(a) na Aleksandra Kwaśniewskiego, chociaż poprzednio chciałem(a)m to zrobić		4%
Tak, będę głosował(a) na Aleksandra Kwaśniewskiego, chociaż wcześniej nie miałem(a)m takiego zamiaru		1%
Tak, ale przedstawione w tym filmie zachowania będą miały innego rodzaju wpływ na moją decyzję wyborczą		7%
Nie, przedstawione w tym filmie zachowania nie będą miały żadnego wpływu na moją decyzję wyborczą		83%
Jeszcze nie wiem, trudno powiedzieć		5%

Materiały filmowe przypominające naganne bądź wątpliwe zachowania Aleksandra Kwaśniewskiego zmniejszyły jego przewagę nad pozostałymi konkurentami w takim stopniu, iż druga tura wyborów wydaje się bardziej prawdopodobna niż miesiąc wcześniej. W większej mierze przyczyniły się one jednak do dezorientacji wyborców niż do wzrostu poparcia dla innych kandydatów.

Opracował
Krzysztof PANKOWSKI